

● ● ● ● ● ● *Gezien de politieke en economische situatie, is Wit-Rusland niet het eerste land waar je als Nederlandse agribusiness-mkb'er aan denkt voor (uitbreiding van je) export. Onze landbouwraad Toine van Poppel - gestationeerd in Polen, maar ook geaccrediteerd in Wit-Rusland - was echter nieuwsgierig genoeg om deze zomer als toerist het land te bezoeken. Dit om een ander gevoel bij dit land te krijgen, dan tijdens een 'officieel' bezoek als landbouwraad.*

Toine van Poppel als toerist in Wit-Rusland:

“Hier liggen kansen voor de zuivel- en aardappelsectoren”

Wit-Rusland is net als Oekraïne een bufferstaat tussen de Europese Unie en Rusland. Het land wordt bestuurlijk gekenmerkt door een dictatoriaal communistisch bewind. Afgelopen zomer reisde landbouwraad Toine van Poppel een week lang per auto door Wit-Rusland. “Ik begon mijn reis vanuit mijn standplaats Warschau. Aan de grens diende ik mij te voorzien van een groene kaart en moest de auto technisch worden gekeurd. De tijd die ik doorbracht in de douanezone bedroeg twee uur. Relatief kort, vergeleken met het gemiddelde van 5 à 6 uur.

De wegen in Wit-Rusland verkeren in uitstekende staat en zijn royaal aangelegd. Er is relatief weinig verkeer, de steden zijn onderling goed met elkaar verbonden, de bewegwijzering is goed, al moet je wel het Russische schrift in grote lijnen kunnen lezen. Ook het boerenland ziet er anders uit dan in Polen. Grote percelen, het land licht glooiend en zo op het oog van goede kwaliteit. Gewassen als zonnebloemen, aardappelen, maïs en granen staan er mooi bij.

Nederlands pootgoed

Op de tweede dag reed ik op weg weer naar de volgende stad langs een perceel waar op dat moment de aardappelen werden gerooid. Het bleek te gaan om de aardappelen van een Italiaanse boer die zich enkele jaren geleden in Wit-Rusland had gevestigd. Hij was zelf ook bij het rooien aanwezig en werd bijgestaan door een aantal seizoenwerkers, die waren overgekomen uit Oekraïne en volgens de boer werkdagen maakten van 15 uur.

In Wit-Rusland zijn de lonen in vergelijking met Polen extreem laag, maar hoger dan in Oekraïne. De Italiaanse boer vertelde dat ook zijn pootgoed afkomstig was uit Nederland. Hij bleek ook nog over een melkveebedrijf te beschikken aan de overzijde van de weg, waar men op datzelfde moment luzerne aan het oogsten was. Daar viel op dat achter de maai-/kneusmachine in groten getale ooievaars neerstreken om nog een muis in het gemaaid gewas te verschalken. Het ging om een groot melkveebedrijf met prachtig zwartbont vee maar abominabele, uitgeleefde veestallen.

Nieuwbouw was in aanbouw, compleet voorzien van de nieuwste en modernste melkstal en inrichting van Russische makelij. Er was nog geen mestopslag op dit bedrijf met pakweg 1250 koeien.

Het volgende bedrijf dat ik bezocht was een akkerbouwbedrijf, waar op dat moment met enkele maaidorsers tegelijk het graan werd geoogst. Het was erg warm. De wet schrijft voor dat er dan altijd een brandweerwagen paraat moet staan op het veld, om een beginnende brand te kunnen blussen. Het brandweerpersoneel vulde de tijd door in een naburige sloot de vishengel uit te werpen en hoopte zo het avondeten bijeen te scharrelen. Rond lunchtijd kwam de catering. Na de pauze verliet de vrachtwagen met het gedorst graan het veld, werden de maaidorsers weer gestart en ook de intussen gearriveerde balenpersers togen aan de arbeid. Al met al een heel positieve indruk nam ik mee toen ik weer verder trok.

Op een van de volgende dagen bezocht ik een melkveebedrijf dat ik van de weg af had zien liggen. Uiteraard vroeg ik steeds om toestemming. Hier kreeg ik van het aanwezige personeel een hele rondleiding. Het vee zag er allemaal keurig en goed verzorgd uit, maar de stallen waren doorgaans aftands. De meeste bedrijven zijn groot tot zeer groot. Feitelijk zijn het nog steeds kolchozen, voor zover het nog staatsbedrijven zijn. Zijn ze opgekocht

door bijvoorbeeld Italianen, dan zijn het gewoon erg grote moderne melkveehouderijen; met meer personeel dan we in het Westen gewend zijn, maar met vergelijkbare productieresultaten.

De conclusie van deze korte reis is dat men zeker niet overal gewend is aan het bezoek van 'buitenlanders'. In de conversatie stelt de bevolking zich echter open op. Het niveau van de verschillende bezochte agrarische complexen is een indicatie dat er volop werk ligt voor de Nederlandse agribusiness, zou die toegang krijgen tot deze markt. Grootste leverancier van dit moment is natuurlijk Rusland.

“De stallen zijn aftands”

Business-kansen

Wat betreft kansen in Wit-Rusland is het nuttig te weten dat het land beschikt over een goede agrostructuur, d.w.z. zich goed leent voor grootschalige landbouw dankzij de kolchozenstructuur die het sovjet-communisme heeft achtergelaten. Zeker het zuiden, grenzend aan Oekraïne, beschikt over een vruchtbare aarde. Dankzij de goede verhoudingen tussen Silvio Berlusconi en de Wit-Russische president Loekasjenko hebben zich in sommige gebieden veel Italianen gevestigd. In juni bezocht ik de landbouwbeurs Belagro. Aan het door ons georganiseerde seminar namen maar liefst 40

Nederlandse agro-bedrijven deel. In 2012 bereikte de Nederlands-Wit-Russische landbouwhandel een nieuw record van meer dan € 79 miljoen. Vanuit Nederland gaat het vooral om veevoeders, bloemen, zaaizaden en vis en productietechnologie. Nederlandse bedrijven als Nutreco, Lely, APH, Van de Bilt Zaden en Vlas, Van Drie Group, Agrotech Didam en PTC+ zijn al actief in Wit-Rusland.

Belangrijke sectoren met veel kansen zijn melk/zuivel en aardappelen. Wit-Rusland wil de grote zuivelleverancier worden van Rusland (zoals het de grootste was in de sovjet-tijd), maar mist de benodigde technologische kennis. Men wil daarom graag tot een uitwisseling komen tussen Nederlandse en Wit-Russische kennisinstituten, stallenbouwers, stalleninrichters, producenten van melkwinningapparatuur (robots), voeder machines enzovoort. Ook onze aardappelsector heeft grote kansen en benut die ook al voor een groot deel, zoals door levering van pootgoed en machines. Het land wil ook als lid van de douane-unie met Rusland het voorportaal voor toegang tot Rusland zijn.

*Toine van Poppel,
Landbouwrapraad Warschau*